

สรุปการสัมมนา “1 กรกฎาคม เปิดเสรีการค้าอาเซียน-จีน”

วันอังคารที่ 25 มกราคม 2548 ณ โรงแรม ดิ เอ็มเมอร์รัล

จัดโดย กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (คุณสมพล เกียรติไพบูลย์)

เน้นประเด็นที่ว่า**จะอย่างไรให้ได้ประโยชน์จากการเปิดเสรีการค้าไทย-จีนสูงสุด** การเปิดเสรีการค้าระหว่างอาเซียนและจีนนั้น จีนให้ความสำคัญของไทยมากกว่าประเทศอื่นๆในอาเซียน เนื่องจากไทยสามารถขับเคลื่อนทวิภาคีและสินค้าที่เกี่ยวกับการลงทุนยังมีศักยภาพสูง ไทยเดินมาถูกทางแล้ว แต่อยู่ที่ว่าจะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างไรหรือจะมียุทธศาสตร์/กลยุทธ์อย่างไร หากไทยไม่เปลี่ยนแปลงหรือปฏิบัติเหมือนเดิม ไทยจะได้ประโยชน์น้อยมากเนื่องจากไทยจะต้องแข่งขันกับทั้งจีนและอาเซียนด้วยกัน

หลังการเจรจา ไทยจะต้องทำอะไร

- นักธุรกิจไทย(ทั้งสหภาพการค้าและสภาอุตสาหกรรมฯ) จะต้องแบ่งกลุ่มสินค้าและหารือกันในแต่ละรายการสินค้าทั้งในด้านภาษีและมาตรการที่มีใช้ภาษี เพื่อพิจารณาว่าแต่ละสินค้านี้มีศักยภาพอย่างไร และจะเข้าตลาดอย่างไร รวมถึงการพัฒนาผลผลิตให้สามารถแข่งขันได้ในอาเซียนและในจีน
- ภาคเอกชนจะต้องศึกษาวิธีการทำการค้ากับจีน โดยเข้าไปศึกษาตลาด สร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มที่เกี่ยวข้องของจีน หาช่องทางขนส่งที่มีต้นทุนที่ต่ำและดีที่สุด โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องไม่แข่งขันกันเองหรือแย่งกันขาย
- ภาคราชการจะต้องทำการส่งเสริมการค้า (Trade Promotion) เน้นสินค้ามีศักยภาพสูง(stars) โดยหารือกับภาคเอกชน ส่วนด้านมาตรการกีดกันการค้า จะต้องมีการใช้มาตรการกีดกันการค้า ถ้าจีนใช้กับไทย

ภาพรวมหลังการเปิดเสรีการค้าอาเซียน-จีน

- สินค้าราคาต่ำเข้ามาในตลาดไทยมาก ดังนั้นไทยจะต้องเร่งในเรื่องการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และเรื่องการค้าหนดมาตรฐานสินค้า
- การตกลงที่เวียดนามเรื่อง safeguard หากมีปัญหาที่รุนแรงจากสินค้าจีน ไทยสามารถใช้มาตรการ safeguard ได้ ขอให้รีบแจ้งกรมเจรจาการค้า เพื่อพิสูจน์ความเสียหายและนำกลับไปเจรจากับจีน
- เรื่องการขยายการค้า บริการและการลงทุน มีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยวและการศึกษาจากจีนมาก เนื่องจากคนจีนมีความต้องการในด้านการท่องเที่ยวนอกประเทศ และการศึกษาในต่างประเทศสูง จากรายได้ของประชากรจีนที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นไทยมีโอกาสในการรองรับความต้องการทั้งด้านการท่องเที่ยวและการศึกษาของจีนได้อีกมาก

คุณวินิจัย แจ่มแจ้ง รองอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

จากการที่ผู้นำอาเซียน-จีน เห็นชอบให้จัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีนภายใน 10ปี โดยให้สิทธิพิเศษและความยืดหยุ่นแก่ประเทศสมาชิกใหม่อาเซียน(กัมพูชา ลาว พม่าและเวียดนาม)เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2001 ต่อมาได้สรุปกรอบความตกลงฯ ครอบคลุมสินค้า บริการและการลงทุนและความร่วมมือทางเศรษฐกิจและลงนาม เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2002 กรอบความตกลงส่วนแรกเริ่มลดภาษีตั้งแต่ 1 มกราคม 2004 มี 2 ส่วนคือพิกัด 01-08 ให้เหลือ 0% ภายในวันที่ 1 มกราคม 2006 ส่วนประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่จะลดภาษีเป็น 0% ภายในวันที่ 1 มกราคม 2010 ส่วนที่สองเป็นการเร่งลดภาษีผักและผลไม้ระหว่างไทย-จีนในพิกัดตอนที่ 07-08 เริ่มลดภาษีตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2003 เป็น 0% ทันที และต่อมาได้สรุปความตกลงว่าด้วย

การค้าสินค้าในการเปิดเสรีอาเซียน-จีน และรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน-จีนลงนามในความตกลงฯ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2004 มีผลใช้บังคับตั้งแต่ 1 มกราคม 2005 และจะเริ่มลดภาษีอากรนำเข้า ภายใต้การเปิดเสรีอาเซียน-จีน ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2005

รูปแบบการลด แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ

สินค้าปกติ สมาชิกเดิมลดตั้งแต่ 1 กค. 2005 เหลือ 0% ภายในวันที่ 1 มกราคม 2010 และสมาชิกใหม่ ภายใน 1 มกราคม 2015 โดยมีข้อผูกพันเพิ่มเติมคือ ลดภาษี 40 % ของจำนวนสินค้าปกติลงเหลือ 0-5 % ภายใน 1 กค. 2005 ลดภาษี 60 % ลงเหลือ 0-5 % ภายในวันที่ 1 มค.2007 และยกเลิกภาษีสินค้าปกติทุกรายการ ภายในวันที่ 1 มค. 2010 ให้มีสินค้าไม่เกิน 150 รายการ ยกเลิกภายในวันที่ 1 มค. 2012

สินค้าปกติ-สมาชิกอาเซียนเดิมและจีน

X= MFN rate 1 กค. 03	อัตราภาษี (ไม่ช้ากว่า 1 มค.)			
	ปี 2005	ปี 2007	ปี 2009	ปี 2010
$X \geq 20\%$	20%	12%	5%	0%
$15\% \leq X < 20\%$	15%	8%	5%	0%
$10\% \leq X < 15\%$	10%	8%	5%	0%
$5\% < X < 10\%$	5%	5%	0%	0%
$X \leq 5\%$	คงภาษี	คงภาษี	0%	0%

*= เริ่มลดภาษี 1 กค. 2005

สินค้าอ่อนไหว/อ่อนไหวสูง

- เพดานรายการสินค้าอ่อนไหว ไม่เกิน 400 รายการ มูลค่านำเข้าไม่เกิน 10% มีสินค้าอ่อนไหวสูงไม่เกิน 100 รายการ
- รูปแบบการลด-เลิกภาษี
  - สินค้าอ่อนไหว ภาษี 20% ภายใน 1 มค. 2012 และ ภาษี 0-5% ภายใน 1 มค. 2018
  - สินค้าอ่อนไหวสูง ภาษี 50% ภายใน 1 มค. 2015

การได้รับสิทธิประโยชน์

- ประเทศที่กำหนดรายการสินค้าใดเป็นรายการสินค้าอ่อนไหว จะไม่ได้สิทธิพิเศษทางภาษีเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน
- จะได้รับสิทธิพิเศษทางภาษี เมื่อลดอัตราภาษีสินค้าอ่อนไหวให้เหลือไม่เกิน 10%

นอกจากนี้ยังมีสาระสำคัญว่าด้วยเรื่องแหล่งกำเนิดสินค้า มาตรการ Safeguard การจำกัดปริมาณการนำเข้า และข้อกีดกันที่มีใช้ภายใน การระงับข้อพิพาท และอื่นๆ เช่นการประดิษฐ์คิดค้นแห่งชาติ การทบทวนการประสานงานระหว่างหน่วยงานรัฐบาลและการเร่งพันธกรณี เป็นต้น

การทบทวน ทบทวนความตกลงการค้าสินค้า เพื่อเปิดเสรีมากขึ้น และในปี 2008 จะทบทวนรายการสินค้าอ่อนไหว/อ่อนไหวสูง เพื่อปรับปรุงให้เปิดเสรีมากขึ้น

อาจารย์อักษรศรี พานิชสาส์น คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สถานะของจีนหลังเข้า WTO มีการเติบโตทั้งด้านการค้า การลงทุนและรายได้ต่อหัวมาก ในแง่ความสำคัญของจีนต่อตลาดไทย จีนเป็นตลาดส่งออกอันดับ 4 ของไทยและจีนเป็นแหล่งนำเข้าอันดับ 2 ของไทย ส่วนไทยเป็นคู่ค้าอันดับ 14 และ

เป็นแหล่งนำเข้าอันดับ 11 ของจีน สินค้าที่จีนนำเข้าจากไทยมากคือเม็ดพลาสติก ขางพารา มันสำปะหลัง ไม้ยาง ฝ้ายผืน เหล็ก และน้ำมัน

การเปิดเสรีอาเซียน-จีน สินค้าไทยจะต้องลดภาษี 896 รายการ โดยสินค้าไทยที่มีภาษี 0% อยู่แล้วมี 208 รายการ สินค้าที่จะได้ประโยชน์ทันทีจากการลดภาษีนำเข้าส่วนใหญ่ของไทย เป็นสินค้าที่ใช้ในการผลิตต่อไป ได้แก่ วัตถุดิบ/ผลิตภัณฑ์ เคมีที่ใช้ในอุตสาหกรรม เคมีภัณฑ์อินทรีย์ ปุ๋ย เคมีภัณฑ์และสินค้าทุนประเภทเครื่องจักรไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้า ส่วนสินค้าที่มีศักยภาพของไทยที่น่าจะส่งออกได้มากขึ้น ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง เคมีภัณฑ์อินทรีย์ พลาสติกและผลิตภัณฑ์หนังฟอก และอุปกรณ์เครื่องใช้ทางการแพทย์

ข้อสังเกตจากข้อตกลง ASEAN-CHINA FTA : ครอบคลุมเฉพาะภาษี ไม่ได้ระบุถึงมาตรการที่มีใช้ภาษี ทั้งที่เป็นอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดจีน และครอบคลุมเฉพาะสินค้า (ในเรื่องสินค้า ยกที่รายการสินค้าที่ไทยจะมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบสูงกว่าจีน โดยเฉพาะสินค้าอุตสาหกรรม) ยังไม่รวมภาคบริการซึ่งเป็นสาขาที่ไทยจะได้เปรียบฝ่ายจีนในเรื่องการท่องเที่ยว การศึกษา การเงินการธนาคาร

จีนคาดหวังอะไรจากไทย/อาเซียน : ในด้านผลประโยชน์เศรษฐกิจ –ด้านการเป็นแหล่งวัตถุดิบ/ทรัพยากรธรรมชาติ การเป็นแหล่งระบายสินค้าใกล้บ้าน การออกไปลงทุนโดยตรงของจีนในไทยและอาเซียน ส่วนผลประโยชน์ด้านการเมือง จีนต้องการโคดเคียวได้หัว และแขงหน้าญี่ปุ่นในด้านความสัมพันธ์กับอาเซียนเพื่อความสัมพันธ์กับอาเซียน

โอกาสสินค้าไทยไปจีน : ข้อเด่นเรื่องประชากร 1,300 ล้านคนของจีนเป็นภาพลวงตา ตลาดจีนเป็น fragmented market แตกต่างหลากหลายในแต่ละมณฑล มีอุปสรรคด้านมาตรการกีดกันการค้าสารพัดรูปแบบ และมีกฎระเบียบปลีกย่อยของรัฐบาลในแต่ละระดับ และแต่ละมณฑล โดยมีประสบการณ์จากกรณีเปิดเสรีการค้าผักและผลไม้ระหว่างไทยและจีน ที่ไทยประสบมาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษีในรูปแบบต่างๆเช่น ระเบียบขั้นตอนการนำเข้าผักและผลไม้ มาตรฐานด้านสุขอนามัยและความปลอดภัย การเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มภายในของจีนจากผู้นำเข้า เป็นต้น นอกจากนี้ยังประสบอุปสรรคอื่นอีกได้แก่ ปัญหาการกระจายสินค้าที่ต้องผ่านพ่อค้าส่งกองเป็นส่วนใหญ่ ปัญหาไทยไม่ทำการตลาดในจีน ไม่รักษาคุณภาพ ปัญหาการสร้างภาพลักษณ์ของสินค้าและการขาดการทำตลาดอย่างต่อเนื่อง รวมถึงปัญหาที่คนจีนไม่รู้จักสินค้าไทยเท่าที่ควรโดยเฉพาะมณฑลตอนเหนือของจีนเช่นปักกิ่ง เซี่ยงไฮ้ นอกจากจีนตอนใต้

ข้อจำกัดช่องทางการกระจาย/วางสินค้าภายในจีน : คุ้มครองเพื่อคนจีน แต่กีดกันต่างชาติเหมือนกันหมด ไม่ได้จำกัดเฉพาะคนไทยเท่านั้น

- ระบบขนส่งในประเทศจีน รัฐวิสาหกิจยังคงถือหุ้น 90% ในกิจการด้านการขนส่ง/การจัดการคลังสินค้าของจีน โดยปัจจุบันมีเพียง 3 รายคือ COSCO SINOTRANS และ China Shipping Co.เท่านั้น
- ธุรกิจ Logistics ของจีนส่วนใหญ่ เป็น SMEs ซึ่งล่าช้าและขนส่งได้เฉพาะภายในมณฑล ส่วนธุรกิจต่างชาติจากตะวันตกและญี่ปุ่นได้เปรียบด้านเทคโนโลยีและคุณภาพ แต่มีค่าบริการที่สูงกว่าฝ่ายจีน และธุรกิจขนาดกลางซึ่งได้เปรียบด้านภาษาและหุ้นส่วนจีนเป็นกลุ่มบริษัทฮ่องกง ได้หัว และสิงคโปร์
- ระบบค้าปลีก/ค้าส่งในจีน สินค้าอุปโภคบริโภค 40% ต้องผ่านบริการขนส่งของรัฐวิสาหกิจ สัดส่วนการลงทุนและมูลค่าการจำหน่ายสินค้าของธุรกิจการค้าปลีกต่างชาติมีเพียง 0.6%และ3.5%ของยอดรวม ร้านค้าปลีกรายใหญ่ของจีน 4 ราย มีร้านสาขารวมกัน 5,232 แห่งทั่วประเทศ และมียอดขายในปี 2003 สูงถึง 98,100 ล้านดอลลาร์ ในขณะที่ วอลมาร์ทและคาร์ฟูร์ยักษ์มีร้านสาขาในจีนรวมกันเพียง 200 กว่าแห่ง และมียอดขายเพียง 19,300 ล้านดอลลาร์

สินค้าที่จะมีโอกาสส่งขายจีน :

- ขึ้นอยู่กับลักษณะสินค้าและกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่สินค้าที่จีนผลิตไม่ได้เช่นทุเรียน มังคุด หรือเป็นสินค้าที่จีนต้องการเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบเช่นยางพารา มันสำปะหลัง และในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป เช่น ข้าวหอมมะลิ ผลไม้แปรรูป/อบเนย
- สินค้าที่เน้นกลุ่มเป้าหมายคนจีนรุ่นใหม่ที่มีรายได้ต่อหัวที่สูง เช่น กลุ่มอัญมณี/เครื่องประดับ รถยนต์ เป็นต้น สินค้าทั้งสองกลุ่มนี้ จีนเป็นผู้บริโภคอันดับ 4 ของโลก

สรุปลักษณะการค้าไทย-จีน : จีนนำเข้าสินค้าวัตถุดิบ/อุตสาหกรรมต้นน้ำจากไทยไปผลิตสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อส่งออกต่อ ส่วนการส่งออกสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรมปลายน้ำจากไทยมีอัตราเติบโตไม่มาก เนื่องจากมีการแข่งขันที่สูงและจีนได้เปรียบในด้านขนาดการผลิต ต้นทุนการผลิต และราคาขายที่ต่ำกว่าไทยมาก ไทยจะได้ประโยชน์จากจีนหรือไม่ขึ้นอยู่กับว่าไทยนำเข้าสินค้าจากจีนแล้วได้มูลค่าเพิ่มต่อ หรือนำเข้าเพื่อเป็นวัตถุดิบ แต่ถ้านำเข้าในลักษณะที่แข่งกับผู้ผลิตในประเทศ ผู้ประกอบการจะเสียประโยชน์

การเจรจาต่อไป : เพิ่มการเจรจาในด้านมาตรการกีดกันการค้าที่มีใช้ภายใน การเจรจาในเชิงรุกเพื่อแก้ไข ปัญหาทางการค้าทั้งในระดับมหชน และระดับนโยบายรัฐบาลกลาง การใช้มาตรการตอบโต้หากได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากจีนที่ WTO เปิดช่องไว้ เช่น มาตรการปกป้อง Safeguards มาตรการต่อต้านการทุ่มตลาด(Anti-Dumping Measures) และมาตรการตอบโต้การอุดหนุน(Counter-Veiling Measures) และข้อตกลงอื่นๆเช่น กลไกระงับข้อพิพาท (Dispute Settlement Mechanism)

ข้อเสนอแนะ : ต้องศึกษาและทำการตลาดในแต่ละท้องที่ที่เหมาะสมตามสภาพความเป็นจริง แต่สินค้าส่วนใหญ่ของไทยน่าจะทำการตลาดได้เฉพาะพื้นที่เท่านั้น โดยเสนอว่ามณฑลกว่างสีมีความเจริญมากจะเป็นประตูสู่อาเซียน เนื่องจากมีทางออกสู่ทะเลและมีท่าเรือที่มีศักยภาพ 4 ท่า โดยเฉพาะที่ท่าเรือเปย์ไห่มีรถไฟเข้าจีนตอนในและถนนทางหลวงที่ดีมาก ส่วนท่าเรือฝางเจิง มีเส้นทางเดินเรือมายังท่าเรือกรุงเทพฯ ด้วย

คุณไพรัช บูรพชัยศรี สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

กล่าวว่าการค้าไทย-จีนยังมีประเด็นเสียเปรียบจีนในหลายด้านทั้งในด้านการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้ประกอบการภายในประเทศ แต่ไทยไม่เก็บ การอุดหนุนผู้ประกอบการทำให้ต้นทุนต่ำกว่าไทยเป็น 10 เท่า อย่างไรก็ตามการอุดหนุนจะเป็นเรื่องระยะสั้น ต่อไปมีแนวโน้มปรับราคาให้สูงขึ้นใกล้เคียงราคาตลาดที่ควรจะเป็น นอกจากนี้ จีนเน้นในเรื่องสุขอนามัยมากขึ้นเมื่อมีรายได้สูงขึ้น ถ้าไทยเน้นเพิ่มคุณภาพให้มาก โอกาสที่จะขยายตลาดจะมีมากขึ้นเช่นกัน ส่วนเรื่องกฎระเบียบท้องถิ่นนั้นแม้รัฐบาลกลางจะกำหนดมาตรฐานสินค้าผลไม้ให้นำเข้าแล้ว แต่รัฐบาลท้องถิ่นยังไม่ปฏิบัติตามและมีความแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการส่งออกผลไม้ของไทย มีเรื่องต้นทุนในการขอใบอนุญาตนำเข้าที่สูง มีมาตรฐานเข้มงวดในการตรวจ บางครั้งใช้เวลาถึง 7 วัน ทำให้สินค้าไทยเน่าเสีย มีปัญหาระดับน้ำต้นทุนในแม่น้ำโขงในช่วงที่ผลไม้ไทยออก แต่การขนส่งสะดวกในช่วงที่ผลไม้จีนออกมาก ผู้คอนเทนเนอร์ทางอากาศมีขนาดเล็กและไม่พอเพียง นอกจากนี้ GAP practice ของไทย ต้องได้รับใบรับรองจากจีนด้วย

คุณชวลิต นิมละอ อประธานคณะกรรมการ คณะทำงานพิจารณาข้อตกลงการจัดตั้งเขตเสรีการค้าไทย-จีน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (สอท.)

- **มุมมองที่แตกต่างออกไปในเรื่องภาษี** ว่าภาษีไม่ใช่อุปสรรค แต่ห่วงในเรื่องขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยมากกว่า เนื่องจากจีนสามารถผลิตสินค้าด้วยต้นทุนที่ต่ำลงและมีคุณภาพสูง จากการซื้อเทคโนโลยี เครื่องจักร โรงงานแม้แต่การซื้อโรงงานจากต่างประเทศในลักษณะ Turnkey จึงมีต้นทุนเพียงครึ่งหนึ่งของไทย

- สินค้าที่จีนนำเข้ามาก 5 อันดับแรก คือเครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ เหล็กและเหล็กกล้า และเครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรม
- ด้านมาตรฐานอุตสาหกรรม ไทยกำลังจะเซ็น MOU กับ จีน ในเรื่อง C-Mark & Fast track
- โอกาสจะเป็นอย่างไรและจะอย่างไรจึงจะรู้ข้อเท็จจริงและปัญหา ที่ดำเนินการแล้วคือการจัดให้มีการหารือด้านการค้าและการลงทุนร่วมกันซึ่งจัดโดย สอท.ร่วมกับ BOI และการจัดคณะผู้แทนการค้าไปจีนรวม 4 กลุ่ม 4 เส้นทาง ส่วนข้อมูลในทางปฏิบัติ สอท.ได้รวบรวมไว้ดูได้จากการประชุมฯ
- เรื่อง Logistics เป็นเรื่องสำคัญ ต้องตั้งเป้าภาพโดยเฉพาะจีนตอนล่าง ไทยต้องรีบเจรจาการค้ากับจีนเนื่องจากถนน 4 เลนระยะทาง 334 กม. เชื่อมระหว่างจีนหงกับเซียงของในเซียงราย ใกล้จะเสร็จในปีนี้ (R 3) ซึ่งจีนได้รับเงินกู้จาก ADB ในการสร้างเส้นทางนี้ผ่านลาว เส้นทางที่จะเป็นประโยชน์ต่อจีนมากในการระบายสินค้ามาทางไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้นไทยต้องเร่งให้เกิดประโยชน์กับฝ่ายไทยด้วย
- ควรมองจีนอย่างไร จีนมุ่งหวังประโยชน์ 3 ทางคือ การเพิ่มการจ้างงานในประเทศ การสร้างประโยชน์สำหรับผู้บริโภค และการระบายสินค้าไปตลาดโลกโดยไม่มีปัญหา Anti-Dumping Measures ขอให้อย่ามองจีนเป็นคู่แข่งแต่ให้มองเป็นพันธมิตรและหาประโยชน์จากสัมปทานถนนของจีนที่มีเส้นทางมายังไทย ส่วนไทยได้ประโยชน์ในด้านการลดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน และลดต้นทุนด้านแรงงานได้มาก
- สรุป: ผู้ประกอบการไทยต้องเร่งหาข้อมูลและเจรจาหาทางร่วมทุน แต่ต้องระวัง และพัฒนาเรื่องภาษา อุตสาหกรรมที่ไทยจะได้ประโยชน์ด้านตลาดได้แก่ อัญมณีและเครื่องประดับ เครื่องหนัง ยางพารา อุตสาหกรรมที่ได้ประโยชน์ด้านวัตถุดิบได้แก่ สิ่งทอ ส่วนจีนได้เรื่องวัตถุดิบจากไทยในอุตสาหกรรมอาหาร

คุณชิง ชิง ทองดี นายกสมาคมผู้ค้าและส่งออกผลไม้ไทย

กล่าวว่าการผลิตและการค้าผักและผลไม้ไทยมีความสำคัญต่อการเชื่อมโยงสังคมชนบท ไม่ควรหันไปปลูกมันสำปะหลังแทน แม้ว่าไทยและจีนจะเร่งลดภาษีเหลือ 0% ในสินค้าผักและผลไม้แล้วก็ตาม โอกาสการส่งออกที่คาดหวังไว้ในด้านมหภาคยังไม่ดีอย่างที่หวังเนื่องจากยังมีปัญหาที่ขัดขวาง ซึ่งเป็นปัญหาในระดับ Micro คือ ความพอใจในการบริโภคผลไม้ยังจำกัดอยู่เฉพาะทางตอนใต้ของจีน ส่วนทางตอนเหนือยังไม่นิยมผลไม้ไทย และนิยมซื้อเป็นของฝากเท่านั้น แต่ไม่บริโภคเองเนื่องจากมีราคาแพง เช่นมังคุดและทุเรียน ปัญหาด้านการใช้มาตรการที่มีโชกภัยของฝ่ายไทยที่เข้มงวดส่งผลให้ผู้ส่งออกผลไม้ไทยเดือดร้อน ส่วนการที่เกรงกันว่าจีนจะมาทุ่มตลาดไทยในเรื่องผลไม้ นั้น ไม่ต้องวิตกเนื่องจากจีนมีนโยบายเน้นการผลิตเพื่อเพียงพอในการบริโภค (Self-Sufficiency Policy) ที่ส่งออกมาไทยสำหรับแอปเปิ้ลนั้นถือว่าเป็นส่วนน้อยมากสำหรับจีน (เพียง 1-1.5%ของผลผลิตในประเทศของจีน) และสินค้าที่ส่งมาไม่ใช่เกรดดี แต่ต่อไปจีนจะส่งออกสินค้าเกรดดีมาไทยมากขึ้นเพื่อหวังรายได้ที่สูงขึ้น ส่วนเรื่องผักนั้นจีนได้เปรียบมากเนื่องจากจีนเก่งมากในเรื่องการพัฒนาพันธุ์ และมีการใช้ Green house ที่ใหญ่มากไม่ใช้มุ้งธรรมดา แนะนำให้ไทยเร่งพัฒนาพันธุ์

สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

26 มกราคม 2548